

REFORMÁTUS TEMPLOM

Szeghalom, Kossuth tér

A református hitűek 1552. januárban Körösladányban tartott zsinaton (a Nadányi család udvarházában) váltak szét a lutheri és kálvini ágra. Ennek eredményeként a helvét hitvallás gyakorlása lett a Sárréten az egyeduralkodó. A szeghalmiak református hitéletének első bizonyítéka az 1630-as évszámmal ellátott úrasztali óntányér. A török és kuruc háborúk multával 1711-ben a szeghalmiak végleg megtelepedtek régi faluhelyükön. 1715-re helyreállították korábbi templomukat, ahol Újvárosi Benedek lelképásztor tartotta az istentiszteleteket. 1768-ban a hívek számának emelkedése ennek a templomnak a bővítését tette szükségessé és ugyanakkor tekintélyt parancsoló haranglábat emeltek a templom délnyugati sarkánál. Ekkor kezdték kérvényezni, hogy a patics falú épület helyébe maradandóbb, téглаépületet emelhessenek. A kamara 1778-ban adta meg az engedélyt. 1780-ban a hívek felépítették a régi templom helyén a mai épület hosszanti főhajóját. Ezt követően II. József türelmi rendelete eredményeként a templom nyugati végébe 25 méter falmagasságú csúcsos tetejű tornyot emeltek.

A 19. század első negyedére a gyülekezet „kinőtte” ezt a templomot, ezért 1825 és 1827 között Szabó János egyházi főgondnok (és mérnök) tervei alapján kereszthajóval bővítették ki. Ez az átépítés adja mai egyedüliségét, mert görögkereszt alaprajza páratlan a református templomok között. Az épület barokk-copf stílusban épült.

A templom belsejében a kereszthajók miatt kicsit aszimmetrikusan elhelyezve látható az empire stílusú szószéket 1831-ben Végh József helyi asztalos mester és fiai készítették. Másik büszkesége a templomnak a Békéscsaba és Debrecen között található legnagyobb templomi orgona, amit 1880-ban Kiszely István készített a hívek adakozásából.

1944. október 7-én reggel a Szeghalmon átvonuló szovjet csapatok sorából két harckocsi kilenc gyújtógránátot lőtt ki a toronyra, minek következtében a tetőszerkezete teljesen kiéget. Az 1949-50-es felújítás során a tornyot öt méterrel (a tűzorség szobájával) magasították és körerkéllyel láttál el.

